

ник в Преслав (Ески Стамбул). Пръв от четириимата свещеници на жеравненския храм „Св. Николай Мирликийски", отличен със свещеническия сан „иконом" (управител, касиер, домакин), представител на Жеравна на Епархийския събор в Шумен (25-28 февр. 1873). Сключва брак с Бойка Кондова от с. Градец (Котленско). Имат четири деца: един син - Симеон поп Тодоров, и три дъщери - Мария, Стефана и Глика. Вж. Д. Константинов. Жеравна..., 103-107, 109-110, 126, 142-143, 202, 258, 409-410; Борбите на българите..., 272-274 (№ 155), 289-293 (№ 166); А. Нягурова. Родовата памет..., с. 119, 121.

⁷⁵ Димитър Т. Стоянов, по прозвище „Брадата" (1831-1909). Подобно на брат си Васил, към 1854 г. се установява в Тулча като помощник на богатия търговец Ради Т. Маждраков. Взема активно участие в българското църковно движение в Тулча през 1857-62 г. и е един от главните инициатори за отхвърлянето на духовната опека на Вселенската патриаршия от местната българска община на 11 май 1862 г. През 1861 г., заедно с Георги Димитров (Карловски), Христо Вълков и Христо Дряновски установява връзки с Георги С. Раковски в Белград и разпространява в. „Дунавски лебед" в Бабадагската каза (Б. Цонев. Опис на ръкописите и старопечатните книги на Народната библиотека в София. Т. I. С., 1910, с. 462, № 441; В. Тонев. Добруджа..., 206-207; Стр. Димитров, Н. Жечев, В. Тонев. История на Добруджа. Т. III, 245-246). След залавянето на Никола Киселов - емисар на Г. С. Раковски по организирането на Първата българска легия в Белград, през 1862 г. Д. Т. Стоянов, Христо Вълков и Христо Дряновски са арестувани и осъдени в Русе на заточение в Мала Азия. Д. Т. Стоянов прекарва 10 години в Диарбекир - от 29 юни 1869 до 5 май 1872 г. (Документи за българската история. Т. III. Документи из турските държавни архиви (1564-1908). Ч. 1. (1564-1872). Подбран и прев. П. Дорев. С., 1940, 444-446, 475; Извори за историята на Добруджа 1853-1878 г. Т. III, 19-20, № 12, 53-54, № 45; Н. Ликовски. Материалы за Теодор Т. Хрулев и Димитър Т. Стоянов - заточеници в Диарбекир. - ИДА, 56, 1986, 262-278). Търговията му пропада и след освобождаването му (1872) се завръща в Жеравна, където сключва брак с Йова Н. Божилова (има шест сина: Георги, Йордан, Тодор, Стефан, Васил и Николай) и се занимава със скотовъдство, лозарство и свещарство (мумджийство) до към 1888 г. След Освобождението получава поборническа пенсия от V ОНС. Умира на 22 март 1909 г. (Д. Константинов. Жеравна..., 198-200; А. Нягурова. Родовата памет..., с. 146, 157; ЦДА, ф. 173к, оп. 1, а.е. 856, л. 387-388; НБКМ-БИА, Кол. 47, п.д. II 44, л. 20, 27, 38, 45). Синът му Николай Д. Тодоров (1874-1932) е учител в Жеравна и председател на жеравненското читалище „Единство" (1893-1908), след което се преселва в Цариград и става домакин на Българската болница „Евлоги Георгиев" (1908-18). Негова дъщеря е Лилияна Димитрова (1918-1944) - член на ЦК на РМС (Д. Константинов. Жеравна..., с. 317; Н. Ферманджиев. Родови хроники. С., 1975, с. 56; Хр. Попов. Книга за Лилияна. С., 1983, 7-10).

⁷⁶ Става дума за котленеца Матея Циганчето - овцевъд с къшли в селата Хамзача и Геленджик (Добруджа). Вж. Тодор Ранев. Чуто, видяно и преживяно..., с. 24, 59.

⁷⁷ Т.е. от баща им - Димитър Стоянов Кехайов.